

Wiesław Śladkowski

Sesja poświęcona stosunkom polsko-rumuńskim

Rocznik Lubelski 4, 333-334

1961

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Jest ogromną zasługą twórców wystawy, że sprawy te, dla nas tak aktualne i ważne pokazali w sposób rzetelny, bezkompromisowy. Należy przy tym zaznaczyć, że mimo swego wyraźnie demaskatorskiego i polemicznego charakteru eksponowany materiał cechowała jak największa rzeczowość i naukowa sumienność. Komentarz, dobrze opracowany, świetnie wiązał poszczególne części scenariusza, przemawiały jednak przede wszystkim i nieodparcie fakty w postaci dokumentów, cytatów, fotografii. Walory wystawy podnosił także nowoczesny charakter ekspozycji, operującej doskonale zestawionym fotomontażem.

Dopełnieniem wystawy, która stała się dużym wydarzeniem w życiu naukowym i kulturalnym naszego miasta, były dwa nader ciekawe odczyty: dra J. Kalischa z Lipska (NRD) o walce z „Ostforschung” jako naszym wkładzie z likwidacją Zach. Niemieckiego militarysty i prof. dr J. Willaume’a z UMCS na temat poglądów historyków niemieckich w I połowie XIX stulecia na sprawę rozbiorów Polski.

Wiesław Śladkowski

SESJA POŚWIĘCONA STOSUNKOM POLSKO-RUMUŃKIM

W dniu 13 maja 1961 r. została zorganizowana przez Uniwersytet MCS w Lublinie sesja naukowa poświęcona tradycjom wzajemnych stosunków kulturalnych Polski i Rumunii, w której udział wzięła delegacja naukowców rumuńskich z Uniwersytetu im. A. Cuzy w Jassach w składzie: prorektor prof. dr H. Jeanrenaud, prof. dr C. Cihodaru, prof. dr M. Todosia i prof. dr A. Loghin.

Sesję otworzył prorektor UMCS prof. dr Jan Dobrzański, który witając serdecznie gości wyraził zadowolenie z pogłębiających się kontaktów nawiązanych pomiędzy Uniwersytetem A. Cuzy a UMCS. Obecny przyjazd delegacji rumuńskiej i zorganizowanie sesji inicjującej wspólne badania naukowe współpracę tę z pewnością ożywi. Na duże znaczenie tego rodzaju kontaktów dla wzajemnych związków kulturalnych i naukowych obydwu zaprzyjaźnionych państw wskazał także w swym wystąpieniu sekretarz ambasady rumuńskiej w Polsce V. Ilesé. Przemówienie powitalne ze strony delegacji rumuńskiej wygłosiła prorektor prof. dr H. Jeanrenaud.

Z kolei przystąpiono do obrad plenarnych, podczas których wygłoszono dwa referaty. Prof. dr M. Todosia w obszernym referacie pt. „La politique du Parti Ouvrier Roumain en vue du développement de la base technique, et materielle du socialisme dans la République Roumaine”, przedstawił walkę, jaką prowadziła Komunistyczna Partia Rumunii o wyzwolenie narodowe i przeobrażenie społeczne kraju oraz jej obecną działalność zmierzająca do zbudowania nowego ustroju socjalistycznego. Referent podniósł istotne sukcesy w dziele uprzemysłowienia kraju oraz wskazał, przytaczając wiele szczególnych cyfr na postęp, jaki został dokonany w rolnictwie, hodowli i innych gałęziach rozwijającej się wciąż gospodarki Rumunii.

Wiele nader interesujących i nowych danych wniósł referat prof. dr J. Willaume’a z UMCS pt. „Początki nowoczesnej Rumunii na tle stosunków polsko-rumuńskich XIX w.”. Mówca podkreślił zwłaszcza przychylny i przyjazny stosunek ówczesnych władz młodego państwa rumuńskiego z płk A. Cuzą na czele do sprawy polskiej w okresie powstania styczniowego, jak również szczególnie życzliwe stanowisko społeczeństwa rumuńskiego wobec emigrantów i uchodźców

polских. Te tradycje dobrych, wzajemnych stosunków są szczególnie aktualne w dobie obecnej, kiedy naród polski i rumuński walczą o wspólne cele.

Podczas obrad w sekcjach, w sekcji humanistycznej referat pt. „Quelques données de l'histoire des relations culturelles roumano-polonaises” wygłosił prof. dr C. Cihodaru. Zajął się w nim przede wszystkim związkami gospodarczymi i handlowymi Polski z Mołdawią i Wołoszczyzną a później Rumunią i wynikającymi z tego wzajemnymi wpływami w dziedzinie języka i kultury. O wielkim poecie narodowym i pisarzu rumuńskim z II połowy XIX w. — Mihaile Eminescu mówiła prof. dr J. Garbaczowska z UMCS, przedstawiając jego życie i twórczość. Referentka podkreśliła uczulenie i wynikający stąd sceptycyzm i stosunek krytyczny poety wobec współczesnych stosunków. Referat był ilustrowany recytacjami wierszy Eminescu w wykonaniu studentów z Koła Polonistów. Trzeci referat pt. „Tradycyjne i nowoczesne elementy w kulturze współczesnej Rumunii” wygłosił prof. dr R. Reinfuss z UMCS, który na podstawie własnych badań i poszukiwań etnograficznych w oparciu o zabytki kultury materialnej (zwłaszcza z dziedziny budownictwa) oraz duchowej (zwyczaże, obrzędy weselne) wykazał, że współczesna kultura Rumunii posiada wiele elementów rodzimych, ludowych. Świadczy to o ciągłości rozwoju Rumunii, mimo wielu nawarstwień etnicznych i kulturowych.

W sekcji przyrodniczej referaty wygłosili: prorektor prof. dr H. Jeanrenaud: „Note sur le regime hidrique des plantes du littoral des environs de la station d'Agigea — Constanta” i prof. dr J. Motyka z UMCS: „Zróżnicowanie ekologiczne roślinności w południowej Polsce”.

W sumie referaty przyniosły cenne, ciekawe i w wielu wypadkach nowe materiały dotyczące dziejów i kultury Rumunii oraz wzajemnych stosunków między narodem polskim i rumuńskim. Oczywiście wiele zagadnień zostało tylko poruszonych i zasygnalizowanych, nie mniej przez ich wydobyte i postawienie postulatów dalszych badań sesja spełniła swe zadanie w całej rozciągłości, wnosząc istotny wkład w dzieło współpracy nauki polskiej i rumuńskiej.

W wyniku przeprowadzonych rozmów pomiędzy delegacją rumuńską a władzami UMCS podpisano wspólne porozumienie, zmierzające do zacieśnienia współpracy i kontaktów naukowych między Uniwersytetem A. Cuzy w Jassach a naszą uczelnią. Realizacja tych postanowień będzie się odbywała poprzez ożywioną wymianę pracowników naukowych, aspirantów i studentów, inicjowanie wspólnych badań i prac naukowych. Doprowadzi to z pewnością do istotnych osiągnięć na wdzięcznym, jak wykazały obrady sesji, odcinku badań oraz przyczyni się do ożywienia i pogłębienia stosunków polsko-rumuńskich.

Wiesław Śladkowski

SESJA NAUKOWA W KRAŚNIKU (6 maja 1961 r.)

Utartym już zwyczajem — po Łukowie i Chełmie¹ — Oddział Lubelski Polskiego Towarzystwa Historycznego zorganizował w dniu 6 maja 1961 roku regionalną sesję naukową w Kraśniku, czyniąc tym samym zadość życzeniu miejscowych władz i społeczeństwa, wyrażonemu półtora roku wcześniej².

¹ R. Orłowski, *Regionalne sesje naukowe w Łukowie i Chełmie*, „Rocznik Lubelski” 1960, t. III, s. 328 — 330.

² J. Szaflik, *Protokół z zebrania Zarządu Oddziału Lubelskiego PTH*,